

Tal i Almedalen Magdalena Andersson 2023

Det talade ordet gäller.

Hej på er!

Vad roligt att se så många här, mitt i den svenska sommaren!

I värmen, i ljuset, i glädjen.

Ja, den svenska sommaren är härlig;

Inte minst för barnen, för ungdomarna.

Astrid Lindgren och Margareta Strömstedt uttryckte det en gång väl, i deras bok *Mitt Småland*:

”Två ting hade vi som gjorde vår barndom till det den var – trygghet och frihet.”

Och vi är nog många som har starka minnen från barndomen och ungdomsåren, inte sällan knutna till just sommaren.

Åtminstone har jag det.

Känslan på skolavslutningen i 10-årsåldern;

Vetandes att ett långt och skönt sommarlov väntar.

Med glass, bad och ljusa kvällar.

En smak av frihet.

Sen det kalla vattnet i utomhusbassängen, under de tidiga tonåren.

Många timmars slit och strävan;

Gemenskapen i att dela den med kompisarna.

Och sen sommarjobben.

Stinget av allvar i insikten om att nu, nu axlar jag ett viktigt ansvar;

Sen den första lönen.

Kunna göra det jag ville, för mina egna pengar.

Ja,

Jag älskar den svenska sommaren;

Och jag vill att alla barn i Sverige ska få en sommar i trygghet och frihet.

För det är alla våra barn och ungdomar värda!

***

En person som sannerligen kämpade för det var Ing-Marie Wieselgren.

Genom sitt liv arbetade hon outtröttligt för att vi ska vara ett samhälle där alla människors fulla potential får komma till sin rätt.

Nu har det gått ett år sedan Ing-Marie mördades här i Visby.

Hon var på väg mellan två seminarier. Båda handlade om barn – om ungas psykiska ohälsa.

Vi ska hedra hennes minne – och det gör vi bäst genom att fortsätta hennes arbete.

Genom att tro på våra barn och unga;

Genom att stötta dem och se till att samhället finns där för de som behöver hjälp;

Så att alla barn och unga får komma till sin rätt – i trygghet och frihet!

***

I Ukraina går nu barnen mot en helt annan sommar – en sommar präglad av otrygghet och där friheten varje dag hotas.

Barn som kommer skadas – dö – av ryska vapen.

Barn som aldrig mer kommer att träffa sina föräldrar.

Det verkar inte finnas någon gräns för den ryska regimens brutalitet.

Det svenska stödet till det ukrainska folket har varit starkt;

Och det måste fortsätta med oförminskad styrka tills den siste ryske soldaten lämnat Ukraina!

***

Mötesdeltagare,

Ett starkt samhällsbygge börjar alltid med trygga barn och unga.

I trygga hem, i trygga områden, i trygga skolor.

Och i något jag kanske älskar allra mest med Sverige;

Att vi inte bara bryr oss om hur det går för våra egna barn;

Utan om allas barn.

Om ”varenda tjatting” som Olof Palme en gång uttryckte det.

Och om vi inte ger våra barn en uppväxt i trygghet och frihet, då misslyckas vi inte bara här och nu.

Då misslyckas vi också med framtiden.

Det är uppenbart att vi som land nu har allvarliga problem på den fronten;

Att samhället inte ger alla barn och ungdomar den start de förtjänar.

Jag talar om våldet som eskalerar, där barn rekryteras in i de kriminella gängen.

Om den sönderprivatiserade skolan som inte klarar av att ge alla den kunskap de behöver.

Om den ekonomiska kris som riskerar att driva fler barnfamiljer in i fattigdom.

Och inte minst om nedmonteringen av miljö- och klimatpolitiken, som riskerar att göra svenska natur oigenkännlig och driva investeringar och jobb ut ur landet – ett pris som får betalas av framtida generationer.

Om detta vill jag tala idag;

Om att vi tillsammans måste ta itu med de här problemen.

Om att det är vårt gemensamma ansvar.

Vi ska axla det ansvaret för våra barn och barnbarns skull!

***

Låt mig börja i våldet.
Vårens utveckling har varit fruktansvärd.
Rått, kalkylerat och kallblodigt våld.
Många av offren har varit unga.
Till och med barn.
Liv som skulle ha levts, som nu släckts i förtid.
Men det är inte bara offren som är unga i dagens Sverige;
Utan också förövarna.
I vissa fall i 20-års åldern.
I andra fall ännu yngre än så.
Barn som plockar upp vapen.
Mördar.
Och mördas.
Det är ett fundamentalt misslyckande för samhället.
För Sverige som land!

***

Vad än värre är:
Utvecklingen går åt fel håll.
Vi riskerar att gå mot den mest brutala sommaren på länge.
Här måste vi nu skydda våra barn och ungdomar.
Regeringen måste agera omedelbart.
Och det första de måste fokusera på är att få bort vapnen från våra gator.
Vi socialdemokrater har föreslagit en tillfällig vapenamnesti, kompletterat med en tipspeng.

Det går att göra snabbt – och varje vapen som försvinner är ett vapen mindre.

Vi behöver också ett mycket större fokus på de som rekryterar barn och unga in i kriminalitet;

Att utnyttja barn på det sättet – det är så fruktansvärt att orden inte räcker till.

Det är bra att regeringen tagit vidare vårt förslag om att göra det straffbart att involvera barn i brottslig verksamhet. På lördag blir det äntligen verklighet.

Fler gängkriminella behöver lagföras och sättas bakom lås och bom, så att de hålls långt borta från våra unga.

I regeringsställning skärpte vi socialdemokrater över 80 straff.

Vi anställde fler poliser, startade nya polisutbildningar och gav dem nya verktyg.

Det är bra att den nya regeringen också tar vidare våra förslag om preventiv avlyssning och skärpta straff för vapenbrott.

Här är vi socialdemokrater och regeringen helt överens.

Och att vi är överens om det brett över partigränserna,

Det är en styrka för vårt land!

***

Men – det är uppenbart att det inte räcker.

Regeringen måste också orka fokusera på att bryta nyrekryteringen.

Det är bara att lyssna på vad polisen själva säger.

För varje gängkriminell som sätts bakom lås och bom, så står allt yngre killar redo att ta deras plats.

Så ska vi stoppa gängkriminaliteten, skjutningarna och våldet;

Då måste vi bryta nyrekryteringen.

I det här läget;

Mitt i den sommar som riskerar att bli en av de mest brutala i modern historia;

Då borde kommunerna snabbt anställa ytterligare fältassistenter och andra trygga vuxna för att stävja våldet.

Vi har föreslagit en akut resursförstärkning över sommaren för fler vuxna som kan öka tryggheten och punktmarkera unga i riskzon;

Men nu riskerar det att bli precis tvärtom.

Eftersom SD-regeringens tillskott till kommunerna varit för små sitter nu beslutsfattare runt om i landet och tvingas planera för nedskärningar och uppsägningar.

Det är sorgligt.

Till och med farligt.

För varje krona vi satsar på polisen, måste också en krona satsas på att bryta nyrekryteringen!

För vi får aldrig vänja oss.

Aldrig vänja oss vid att barn utnyttjas för de kriminellas mörka syften.

Aldrig vänja oss vid rån, skjutningar och sprängningar.

Det finns krafter som vill något annat.

Kriminella och extremister som vill utnyttja våra unga.

Men de är få.

Alla vi andra är så många fler.

En förkrossande majoritet av oss som bor i Sverige vill ju bara leva i trygghet.

Vi vill att alla Sveriges barn och unga ska få utvecklas och leva ett gott liv!

***

Men det är inte bara socialtjänsten som behövs för att hindra nyrekryteringen.

Det handlar också om skolan.

Om ordning och reda.

Om gränssättande.

Om fostran; om att visa varenda ung människa att det finns en framtid där de kan bidra till vårt land, att de behövs.

Det kräver trygga vuxna, lärare, elevassistenter, skolhälso.

Nu slår den ekonomiska krisen hårt mot skolan.

Vi riskerar nedskärningar och uppsägningar av just de trygga vuxna.

Föräldrar ställer sig frågan:

Vilka lärare kommer tillbaka till barnens skola efter sommarlovet?

Konsekvenserna riskerar att bli förödande.

Redan nu ser vi alltför många unga killar som hamnar efter.

När det inte finns resurser för att hjälpa dem som behöver extra stöd.

När det blir stökigt på skolgårdarna för att det inte finns tillräckligt med vuxna.

Kommunerna har hand om de här frågorna – och de kämpar för fullt.

För att ekonomin ska gå ihop.

För att krisen inte ska drabba barnen och ungdomarna.

Men när det är kris, som nu;

Då måste också regeringen ta sitt ansvar.

Men SD-regeringen har också här gjort tvärtom.

I budgeten valde man att minska anslagen till skolan med 2 miljarder i fasta priser.

Vi socialdemokrater har visat att det går att göra annorlunda.

Vi föreslog rejäla tillskott till kommunerna i vårt budgetalternativ.

Under våren har vi krävt att regeringen ska ge besked om pengar till nästa års budget, för att undvika uppsägningar i onödan.

Men inte heller det har hörsammats.

Vi socialdemokrater ökar nu pressen på regeringen.

Idag lägger vi fram förslag om ett systemskifte för att stoppa deras nedskärningar.

Vi presenterar en ny princip för att trygga välfärdens grundfinansiering – en bottenplatta för välfärden.

Där resurserna till välfärden ska indexeras och räknas upp i takt med kostnadsökningarna.

Inför nästa år skulle det innebära att vi skjuter till ca 11 miljarder kronor till de generella statsbidragen.

För en sak kan jag lova:

Jag kommer alltid, så länge jag har någon form av politiskt inflytande;

Alltid att kämpa för att alla elever ska ha en trygg skolgång;

För att äldre ska ha en trygg omsorg;

Och för att alla ska vara trygga med att det finns en fungerande sjukvård när vi behöver den!

***

Vår välfärd är något av det svenskaste vi har – den ska vi kämpa för.

Samtidigt, när vi nu har ont om pengar, så fortsätter SD-regeringen att med näbbar och klor förvara den sönderprivatiserade marknadsskolan;

Ett system som innebär att miljarder av våra skattepengar går till bolagens vinster, år efter år efter år.

Pengar som borde ha gått till barnen och ungdomarna som nu istället drabbas av nedskärningar.

Pengar som borde gått till fler trygga vuxna.

Men som nu istället går till multinationella koncerner och riskkapitalister.

Det är ett svek.

Och det är unikt i världen – på ett dåligt sätt.

SD-regeringen borde lyssna på eleverna själva, som sedan länge tröttnat.

De borde lyssna på lärarna, som varje dag möter verkligheten.

För på allvar;

Våra barn och ungdomar måste vara viktigare än riskkapitalisternas vinstjakt!

***

Det är därför regeringen måste ge besked om resurser och ta vidare vårt förslag om att säkra välfärdens grundfinansiering – nu!

Men inte bara det.

De måste också orka ta in hur den ekonomiska krisen slår mot vanliga människor.

Mot pensionärer, ensamhushåll.

Inte minst, mot barnfamiljer.

Köerna har ringlat långa till hjälpcentren under våren.

Och en sak vill jag säga:

Den akuta situationen när det kommer till gängens nyrekrytering kommer inte att bli bättre av ett sommarlov när den ekonomiska krisen slår hårt mot barnfamiljer med minst marginaler.

Så hur har SD-regeringen agerat för barnfamiljerna, i den här ekonomiska krisen?

Har de prioriterats?

Nej.

Ni minns alla hur det lät före valet;

Då lovade högerpartierna allt åt alla.

Högekostnadsskydd för el.

Sänkta bensin- och dieselpriser.

Pausat amorteringskrav.
Stopp för höjda skatter.
Nu låtsas de som ingenting.
Löftesbrott har följts av löftesbrott.
Lögn efter lögn.

Vilka signaler skickar det till Sveriges barn och unga?

***

Samtidigt börjar SD-regeringens syn på människor i ekonomisk utsatthet att sippra igenom.

Ulf Kristersson säger ”Det är bara att bita ihop”.

Johan Pehrson twittrar om att det är ”... fett att vara arbetslös”.

Ebba Busch har slutat vifta med falukorven.

Andra högerdebattörer säger att barnen till de med tuffast ekonomiska förutsättningar ska leva på gröt och ris.

Sverige är ett av världens rikaste länder.

Jag tycker att vi ska ha högre ambitioner än så!

***

Vad har SD-regeringen prioriterat framför vanligt folk?

Höginkomsttagarna.

De med allra högst löner.

Som Ulf Kristersson och Jimmie Åkesson själva.

10 000 kronor i skattesänkning har de fått, rakt ner i fickan.

Och nu planerar de att fortsätta nästa år.

En särskild skattesänkning riktad mot de som har miljoninkomster.

50 000 kronor ska det bli.

Och en sak är tydlig:

Sänkt skatt för höginkomsttagare;

Det kommer inte att hindra en enda ung person från att plocka upp ett vapen.

Vi socialdemokrater har visat att det går att prioritera annorlunda.

Prioritera kampen mot nyrekryteringen, skolan och barnfamiljernas ekonomi.

Vi föreslår höjt barnbidrag.

Studiebidrag på sommarlovet.

Underhållsstöd.

Sommarlovsaktiviteter med lunch.

Ja helt enkelt att den ekonomiska politiken riktas om;

Bort från höginkomsttagarna, som ändå klarar sig väl genom krisen;

Och istället till att stötta barn, ungdomar och vanligt folk!

***

Om vi skulle göra allt jag talat om;

Kraftinsatser för att bryta nyrekryteringen, stärka skolan, stötta barnfamiljerna;

Då skulle vi ta steg mot att fler barn kan växa upp i trygghet och frihet.

Men det finns en till fråga som är avgörande för att våra barn och unga ska få en framtid värd namnet.

Jag talar förstås om klimatet; om värnandet av vår svenska natur och miljö.

I grund och botten handlar det om två fundamentala värden:

För det första handlar det om respekt för vår tids unga;

För våra barn och barnbarn.

Att vi ska kunna se dem i ögonen och säga;

”Vi gjorde det som krävdes.

Vi hade all fakta på bordet.

Tekniken fanns där.

Och vi gjorde det enda rätta;

För att ni skulle ha en planet att bo på;

En levande natur att vandra genom;

Skogar, bäckar och fjäll att njuta av”;

För det andra handlar det om vilket land Sverige ska vara i framtiden.

För märk väl:

Det gröna teknikskiftet kommer att ske – vare sig vi är med eller inte.

Och jag vill att vi ska göra som vi svenskar alltid gjort med stora teknikskiften.

Ligga längst fram, i tätklungan;

Driva på utvecklingen.

Det är med den attityden som jobben, de gröna industrierna och välståndet kan hamna här – i Sverige.

Så att barnen och ungdomarna får möjlighet att känna framtidstro;

Känna att vi kan klara klimatkrisen, jobben och välfärden!

***

Men jag måste säga att jag är djupt bekymrad över SD-regeringens hantering.

Efter den kombination av socialdemokratisk industripolitik och miljöpartistisk klimatpolitik som tog Sverige från Reinfeldts ”industrin is basically gone” till en grön industrialisering;

Så sliter nu Kristersson och Åkesson av sig den svenska ledartröjan.

Ta bara klimatslakten i deras budget.

Nu ökar SD-regeringen Sveriges utsläpp – samtidigt som medlen för värdefull natur minskas.

Om de får fortsätta så, hur kommer vår svenska natur att se om 20 år?

Hur kommer torkan att slå då, när vi redan nu ser hur den riskerar att driva på stora bränder? Slå ut jordbruket?

Och hur kommer klimatkriserna i resten av världen att driva människor från hus och hem, att skapa allt fler klimatflyktingar?

Och hur;

Hur blir Sverige ett bättre land av att jobben och industrierna hamnar i andra delar av världen?

Vi behöver ett annat ledarskap.

Ett ledarskap för en omställning som funkar för vanligt folk;

För svensk natur.

För att jobben och industrierna ska hamna här;

Helt enkelt ett ledarskap för våra barn och ungas framtid!

***

Ja, visst står vi inför allvarliga problem.

Och när vårt land nu utmanas;

Av segregation och brottslighet;

Av kris i skolan, vården och omsorgen;

Av ekonomisk oro och tuffa tider för vanliga hushåll;

Av klimatkrisen;

Då ska vi komma ihåg en sak.

Vi kan klara det!

Vi har gjort det förut.

Vi har tagit oss an större problem.

Se bara till historien. De senaste 100 årens utveckling saknar motstycke.

Vi har gått från att vara ett av Europas fattigare länder till ett av de rikaste.

Trots att Moderaterna försökte stoppa allt från allmän lika rösträtt, rätten till semester för vanligt folk, fri sjukvård, a-kassa, barnbidrag, rätten till fri abort och höjda folkpensioner, Så lyckades vi reformera Sverige till ett folkhem.

Ett starkt samhälle – byggt på respekt och rättvisa.

Ett välfärdsland – med gemensamt ansvar för allas tillgång till vård, skola och omsorg.

Det måste sägas:

Jag är stolt över den svenska historien.

Stolt över hur hederliga människor tillsammans byggt det här landet.

Nu ska vi visa våra förfäder att vi klarar av att lösa dagens problem.

Genom samarbete och sammanhållning så kan vi skapa ett tryggt Sverige för våra barn och unga!

***

Nu har SD-regeringen visat att de väljer en annan väg.

Där skattesänkningar för höginkomsttagare är viktigare än samhällets bästa.

Det hänger ihop med hela deras politiska projekt.

De vill montera ner det som håller oss samman.

Öka motsättningarna.

Ställa människa mot människa.

Grupp mot grupp.

Vi ser det i hatet, pådrivet av Sverigedemokraternas svans.

Såväl på nätet som i vardagen.

Jag får så många vittnesmål från människor som berättar om ett annat klimat efter valet.

Det är glåpord som kastas efter människor, på tunnelbanan eller på bussen.

Man ger sig till och med på barn;

Barn!

För att de säljer majblommor.

Det är skamligt.

Vi ser också ledande sverigedemokrater som sprider grumliga konspirationsteorier om folkutbyte.

Man hävdar att det är ”ren matematik”.

En matematik som bygger på att helt vanliga medborgare som jobbar, bidrar och betalar skatt ändå inte är svenskar.

Moderater, kristdemokrater och liberaler står passivt och tittar på.

Och inte bara det – de ger samma sverigedemokrater verklig politisk makt.

Nu efter nio månader ser vi resultatet.

Istället för att hjälpa vanliga familjer genom krisen försöker man att tysta de kritiska rösterna.

[Förflyttningen går snabbt, och det sker över många olika områden samtidigt.]

Civilsamhällets finansiering hotas.

Journalister hotas.

Man ger sig på kulturen och enskilda kulturutövare.

Den akademiska friheten.

Man talar om utrensning av myndighets-Sverige.

Man vill till och med strypa oppositionens finansiering.

När jag påtalar det som sker, belyser löftesbrotten, lögnerna och försöken att tysta kritiker;

Då blir de jättearga – på mig!

Men de vet lika bra som jag:

Det är oppositionsledarens jobb:

Att granska den sittande makten.

Det är en del av demokratin.

Så till er representanter från SD-regeringen, som nu lyssnar på detta:

Fundera på en sak:

Att ni blir så arga;

Beror det kanske på att jag trampat på en öm tå?

Att när ni ger politisk makt och legitimitet till Sverigedemokraterna så bidrar ni till ett räddare, tystare och ofriare land?

Långt ifrån de idéer som väckte ert politiska engagemang.

Fundera över det i sommar.

Och till alla er andra:

Nu behövs alla goda krafter.

Mot hatet.

Mot hoten.

Mot bristen på respekt för hederliga människor som kämpar och sliter för vårt land.

I Sverige behöver vi mer samhällsgemenskap – inte mindre.

Var med och bidra på det sätt som du kan.

Vi behöver bli fler som arbetar för detta!

***

Och direkt till alla er unga kvinnor och män som lyssnar:

Ni behövs!

Låt ingen;

Ingen!

Inget hat, inga hot;

Eller inga motgångar få er att tro någonting annat.

Livet kommer periodvis vara svårt – det vet de flesta av er redan.

Det kommer stunder då ni kommer undra vad det blev av era drömmar.

Då budskapen från en mobilskärm skapar en känsla av att man inte duger.

Men vet då också;

Att vi är många,

Så många, som står på er sida.

Som kämpar för att ni ska få det stöd ni behöver;

För att ni ska komma stärkta ur det svåra.

För att vi vill er väl, men inte bara därför.

Utan också för att Sverige behöver er.

Varenda en av er.

Ni är en viktig del av vårt land idag – och ni är Sveriges framtid.

Och den framtiden, den förtjänar ni att inte bara få leva i.

Ni förtjänar en politik som gör den värd att längta efter.

Kom med oss i det arbetet.

Engagera er – och gör era röster hörda!

***

Och i det arbetet ska vi alla komma ihåg en sak.

I grund och botten är vi människor inte så komplicerade.

Oavsett om vi bor i Ukraina, här på Gotland, i Stockholm eller någon annanstans i Sverige.

Vi längtar alla efter fred, frihet och trygghet.

Efter tillhörighet.

Efter gemenskap och sammanhållning.

Det som vi socialdemokrater alltid har jobbat för;

Att bygga ett rättvist Sverige där vi samlas och håller ihop.

Där vi ser till att alla kan vara med och bidra efter förmåga, och därmed också blir en del av vår gemenskap.

Ett Sverige där vi respekterar varandra.

Oberoende av vilka föräldrar vi har.

Vilken utbildning vi har.

Vilket jobb vi har.

Var vi är födda,

Eller vilka vi älskar.

Så att vi tillsammans som de människor vi alla är;

Tillsammans kan bygga ett samhälle som är starkare, tryggare och bättre.

Så att vi inte bara får en framtid att blicka fram emot;

Utan också en att längta efter.

En framtid för våra barn och unga.

Ja, för att Sverige ska bli mer som Sverige.

Vår plats i världen.

Tack för att ni har lyssnat!